

MT

MT

MT

KUMMISSJONI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

Brussel 17.10.2008
KUMM(2008) 658 finali

Proposta għal

DEĊIŻJONI TAL-KUNSILL

**li tohroġ direttivi lill-Kummissjoni għar-rinegozjar tal-Ftehim bejn il-Komunità
Ewropea għall-Energija Atomika u l-Gvern Kanadiż għall-kooperazzjoni fl-użi paċifiċi
tal-enerġija atomika**

(preżentata mill-Kummissjoni)

MEMORANDUM TA' SPJEGAZZJONI

1. Introduzzjoni

Il-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea għall-Energija Atomika (Euratom), minn hawn 'il quddiem imsejja "il-Komunità", u l-Gvern Kanadiż għall-kooperazzjoni fl-użi paċifiċi tal-enerġija atomika kien ffirmat fl-1959¹. Sabiex titkattar ir-relazzjoni bejn il-Komunità u l-Kanada kien meħtieġ agġornar kontinwu tal-Ftehim sabiex jipprovdi qafas legali aktar stabbli u amministrivament effikaċi għal din il-kooperazzjoni. B'konsegwenza, il-Ftehim gie emendat diversi drabi².

L-eżistenza ta' dan il-qafas ta' kooperazzjoni bilaterali hija ta' rilevanza għall-UE. Fil-fatt, il-Kanada hija l-akbar produttur tal-uranju fid-dinja (23 % tal-produzzjoni mondjali fl-2007), u ilha għal snin shaħ il-fornitur ewlieni tal-uranju naturali għall-UE, u tforni 20-25 % tal-provvisti tal-UE. Il-produzzjoni tal-uranju mill-Kanada ser tkompli tiżdied aktar b'riżultat tal-iżvilupp li qed isehh fil-minjieri u fl-attività tal-esplorazzjoni, u l-industrija tal-UE hija azzjonista maġġuri f'hafna mill-minjieri tal-uranju fil-Kanada.

Minbarra dan, l-industrija nukleari Kanadiża hija fornitur importanti tas-servizzi tal-konverżjoni tal-uranju u tat-teknoloġija tar-reatturi għall-UE.

Il-Ftehim jikkonċerna l-aktar il-forniment tal-materjal nukleari u l-iskambju tat-tagħrif. Ikopri wkoll ix-xiri ta' tagħmir u ta' mezzi, l-użu tad-drittijiet tal-proprjetà intelletwali kif ukoll l-aċċess għal u l-użu tat-tagħmir u tal-faċilitajiet. Bl-emenda tal-1991, l-ambitu tal-Ftehim intlaħaq għal-kollox billi ddahhal it-trasferiment u l-użu tat-tritju u tat-tagħmir relatat, meħtieġa għall-programm Komunitarju tar-riċerka dwar il-fużjoni.

L-Artikoli u l-emendi relatati mal-kummerċ tal-oġġetti nukleari fihom diversi dispożizzjonijiet importanti li jiżguraw il-qafas neċessarju tal-kooperazzjoni bilaterali, b'mod partikolari billi

- jiżguraw li kemm il-Komunità kif ukoll il-Gvern Kanadiż jimpenjaw ruhhom li r-riesportazzjonijiet tal-materjal nukleari u tat-tagħmir kif ukoll id-derivati tagħhom, ikunu soġġetti għall-użi paċifiċi;
- jikkommettu lill-Komunità, lill-Istati Membri u lill-Gvern Kanadiż għal nonproliferazzjoni u jiddefinixxu l-kundizzjonijiet tan-nonproliferazzjoni nukleari li jirregolaw it-trasferimenti tal-materjal nukleari;

¹ Il-Ftehim bejn il-Gvern Kanadiż u l-Komunità Ewropea għall-Energija Atomika (Euratom) dwar il-kooperazzjoni fl-użi paċifiċi tal-enerġija atomika ffirmat fis-6 ta' Ottubru 1959 (ĠU Nru.59 tal-24.11.59, pp. 1165-1180)

² -L-emenda għall-Ftehim fil-forma ta' skambju ta' ittri tas-16 ta' Jannar 1978 (ĠU L 65 tat-8.3.78, pp. 16-32)
-Il-Ftehim fil-forma ta' skambju ta' ittri tat-18 ta' Diċembru 1981 (ĠU L 27 tal-4.2.82, pp. 25-30)
-Il-Ftehim fil-forma ta' skambju ta' ittri tal-21 ta' Ġunju 1985 (ĠU C 191 tal-31.7.85, pp. 3-6)
-Il-Ftehim fil-forma ta' skambju ta' ittri tal-15 ta' Lulju 1991 (ĠU C 215 tas-17.8.91, pp. 5-8)
-In-nota verbali tad-29 ta' April 1996 li ziedet lill-Isvizzera fil-mekkanizmu tat-trasferiment mill-ġdid tat-tritju.

- jirrikonoxxu r-rwol tal-Aġenzija Internazzjonali tal-Energija Atomika u jqisu l-impenji taż-żewġ partijiet lejn l-imsemmija Aġenzija u l-Konvenzjonijiet Internazzjonali derivati tagħha.

Apparti dan il-Ftehim, ftehim tekniku³ bejn iż-żewġ Partijiet gie ffirmat fl-istess jum. L-għan tiegħu kien li jistabbilixxi programm kongunt għar-riċerka u l-iżvilupp iċċentrat fuq ir-reatturi li jużaw l-ilma tqil. Il-validità ta' dan il-ftehim tekniku spiċċat fil-31.12.1964. Il-kooperazzjoni fir-riċerka nukleari issa ssehh fi hdan il-qafas tal-Ftehim iffirmat mill-Komunità u mill-Kanada fl-1998⁴.

2. **Id-diffikultajiet li ngalghu waqt l-implimentazzjoni tal-Ftehim**

Fil-waqt li l-Ftehim ikopri l-biċċa l-kbira tal-oqsma ta' interess komuni, il-modifiki suċċessivi jagħmluh **diffiċli biex jinqara u kkumplikat biex jiġi implimentat**. Barra minn dan, it-tkabbir tal-Komunità jimplika r-reviżjoni u l-integrazzjoni tal-ftehimiet bilaterali tal-Istati Membri l-godda mal-Kanada għal Ftehim bejn il-Komunità u l-Gvern Kanadiż.

3. **L-istatus preżenti**

Minn ftit snin ilu, il-Kummissjoni Ewropea bdiet **eżerċizzju ta' simplifikazzjoni** tad-dokumenti leġiżlattivi kollha. Is-simplifikazzjoni tal-Ftehim bejn il-Komunità u l-Gvern Kanadiż hija parti minn dan l-eżerċizzju.

Hemm diversi dispożizzjonijiet formali li jeħtieġu reviżjoni fil-fond, minhabba l-fatt li għadda żmienhom.

Apparti dan, minhabba l-importanza dejjem tikber tal-Konvenzjonijiet Internazzjonali li għalihom kemm il-Komunità kif ukoll il-Kanada huma Partijiet Kontraenti, il-Ftehim għandu jagħmel referenza għall-impenji meħuda fil-qafas ta':

- L-istatus tal-Komunità, l-Istati Membri tagħha u l-Kanada fi hdan l-IAEA, u l-impenji li jinsabu fil-Konvenzjonijiet konklużi taht l-awspiċi tal-IAEA;
- il-Grupp tal-Fornituri Nukleari.

F'dan il-kuntest, għandu jiġi enfasizzat li **l-Kanada bagħtet nota diplomatika⁵ fejn ikkonfermat li taqbel ma' din is-simplifikazzjoni, sakemm ikunu jistgħu jiddaħhlu dispożizzjonijiet addizzjonali (partikolarment it-trasferiment tat-teknoloġija)**. Dan jippermetti s-simplifikazzjoni u l-istandardizzazzjoni tar-relazzjonijiet nukleari tal-Kanada mal-Istati Membri kollha tal-UE l-aktar bit-tnaqqis progressiv jew bl-eliminazzjoni tal-ftehimiet bilaterali dwar il-kooperazzjoni nukleari tal-Kanada mal-Istati Membri rispettivi tal-UE. L-inkluzjoni tat-trasferiment teknoloġiku jista' joħloq il-ħtieġa ta' Anness dwar id-drittijiet tal-Proprietà Intelletwali. F'nota oħra⁶, id-Dipartiment tal-Affarijiet Barranin u tal-Kummerċ Internazzjonali tal-Kanada għarraf lill-Kummissjoni li ser jitlob mandat ta' negozjar

³ Il-Ftehim Tekniku bejn l-Atomic Energy of Canada Limited u l-Komunità Ewropea għall-Energija Atomika (Euratom) dwar l-użi paċifiċi tal-enerġija atomika tas-6 ta' Ottubru 1959 (ĠU Nru. 060, 24.11.1959 pp. 1177)

⁴ Il-Ftehim bejn l-Komunità Ewropea għall-Energija Atomika u l-Kanada għall-kooperazzjoni fil-qasam tar-riċerka nukleari (ĠU L 346 tat-22.12.1998, pp. 65–71)

⁵ In-Nota tal-21 ta' Marzu 2007

⁶ In-Nota tas-6 ta' Ġunju 2008

minghand il-Kabinett tal-Ministri Kanadiż biex jirrevedi dan il-Ftehim halli jinkludi, fost l-oħrajn, dispożizzjonijiet li jkopru t-trasferiment tat-teknoloġija u jistieden lill-Kummissjoni biex titlob mandat simili ta' negozjar.

Għall-Kummissjoni, l-inklużjoni ta' dawn id-dispożizzjonijiet godda hija importanti minhabba l-aħħar tkabbir tal-Komunità, fejn wieheċ mill-Istati Membri l-godda - ir-Rumanija - għandu reattur tat-tip CANDU. Il-ftehim bilaterali bejn ir-Rumanija u l-Kanada fih dispożizzjonijiet dwar it-tagħmir u t-trasferiment tat-teknoloġija, kif ukoll dwar il-kontaminazzjoni mill-użu tagħhom.

Barra minn dan, dispożizzjonijiet dwar it-trasferiment tat-teknoloġija jinsabu wkoll fil-ftehimiet bilaterali jew l-arrangamenti amministrattivi tal-Finlandja, tal-Iżvezja u ta' Spanja mal-Gvern Kanadiż.

Saru diskussjonijiet tekniċi bejn il-Kummissjoni u l-awtoritajiet Kanadiżi (Canadian Nuclear Safety Commission) bil-ghan li jwittu t-triq għas-simplifikazzjonijiet li jistgħu jsiru. Waqt dawn il-laqgħat, l-awtoritajiet Kanadiżi insistew li jsir tfassil mill-ġdid li jippermetti l-inklużjoni ta' dispożizzjonijiet addizzjonali (ewlenin fosthom it-trasferiment tat-teknoloġija u l-prinċipju tal-kontaminazzjoni li huma tal-akbar importanza politika għall-Kanada).

Il-Kanada tixtieq ukoll li jkollha ftehimiet separati dwar l-użi paċifiċi tal-enġerġija nukleari fuq naħa u dwar ir-riċerka u l-iżvilupp fuq in-naħa l-oħra. Dan ikun f'konformità mal-qafas eżistenti tal-kooperazzjoni, peress li fil-prattika huwa biss it-tritju għar-riċerka dwar il-fużjoni u t-tagħmir relatat li huma koperti mill-Ftehim preżenti. Il-kooperazzjoni relatata mar-riċerka u mal-iżvilupp tiġi implimentata prinċipalment bil-Ftehim dwar ir-riċerka msemmi aktar qabel.

4. L-għanijiet prinċipali tal-proċess attwali ta' rinegozjar

Fid-dawl tad-differenzi eżistenti fl-ambiti tal-ftehimiet bilaterali bejn l-Istati Membri tal-UE u l-Kanada, jidher li huwa meħtieġ li ssir reviżjoni tal-Ftehim eżistenti u jiġu mdahhla dispożizzjonijiet dwar it-trasferiment tat-teknoloġija u dwar il-kontaminazzjoni mit-trasferiment tat-teknoloġija u mit-tagħmir. Madankollu, l-Kummissjoni temmen li sabiex tiġi ggarantita l-implimentazzjoni ġusta, dawn id-dispożizzjonijiet għandhom jiġu limitati għall-punti sostanzjali.

Il-Ftehim għandu jiżgura wkoll il-moviment hieles tal-materjal nukleari, tal-materjal, tat-tagħmir u tat-teknoloġija fi hdan il-Komunità.

Il-Ftehim għandu jehtieġ li t-trasferimenti tal-materjal nukleari u l-forniment tas-servizzi rilevanti jsir bi prezzijiet relatati mas-suq u taht kundizzjonijiet ġusti tas-suq.

5. Konkluzjoni

Il-Kummissjoni tipproponi li l-Kunsill jadotta d-deċiżjoni li ġejja, li tawtorizza lill-Kummissjoni tinnegozja mill-ġdid ftehim komprensiv dwar il-kooperazzjoni nukleari mal-Gvern Kanadiż skont id-direttivi tan-negozjar li jinsabu ma' din il-Komunikazzjoni.

DEĊIŻJONI TAL-KUNSILL

li tohroġ direttivi lill-Kummissjoni għar-rinegozjar tal-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea għall-Energija Atomika u l-Gvern Kanadiż għall-kooperazzjoni fl-użi paċifiċi tal-enerġija atomika

IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea għall-Energija Atomika, u partikolarment it-tieni paragrafu tal-Artikolu 101 tiegħu,

Wara li kkunsidra l-Ftehim eżistenti bejn il-Komunità Ewropea għall-Energija Atomika u l-Gvern Kanadiż dwar il-kooperazzjoni fl-użi paċifiċi tal-enerġija atomika li kien ffirmat fl-1959 u l-emendi sussegwenti tiegħu⁷;

Billi:

- (1) hemm żvilupp kontinwu tal-kooperazzjoni fil-materji nukleari (b'mod partikolari l-kummerċ) bejn il-Komunità Ewropea għall-Energija Atomika u l-Kanada,
- (2) il-Ftehim eżistenti jkopri l-kummerċ tal-materjal, it-tagħmir u l-mezzi nukleari, l-użu tad-drittijiet tal-proprjetà intelletwali, l-iskambju tal-informazzjoni, kif ukoll it-trasferiment u l-użu tat-tritju u t-tagħmir relatat mal-programm tal-fużjoni tal-Komunità Ewropea għall-Energija Atomika,
- (3) dan il-Ftehim eżistenti wera l-effiċjenza tiegħu biex jiġi stabbilit qafas ta' kooperazzjoni fl-użi paċifiċi tal-enerġija atomika,
- (4) dan il-Ftehim eżistenti gie emendat diversi drabi,
- (5) fil-kuntest tal-aħhar żviluppi teknoloġiċi, il-Kanada u l-Komunità Ewropea għall-Energija Atomika jixtiequ jdaħħlu dispożizzjonijiet godda fil-Ftehim eżistenti u b'hekk iwessgħu l-ambitu tal-kooperazzjoni,
- (6) verżjoni mfassla mill-ġdid tal-Ftehim eżistenti, li tqis dan ta' hawn fuq kollu, hija meħtieġa sabiex jintlaħqu s-simplifikazzjoni, l-implimentazzjoni eħfef u l-iżvilupp

⁷ -Il-Ftehim iffirmat fis-6 ta' Ottubru 1959 (ĠU Nru.59 tal-24.11.59, pp. 1165-1180)
-Emenda għall-Ftehim fil-forma ta' skambju ta' ittri tas-16 ta' Jannar 1978 (ĠU L 65 tat-8.3.78, pp. 16-32)
-Il-Ftehim fil-forma ta' skambju ta' ittri tat-18 ta' Dicembru 1981 (ĠU L 27 tal-4.2.82, pp. 25-30)
-Il-Ftehim fil-forma ta' skambju ta' ittri tal-21 ta' Ġunju 1985 (ĠU C 191 tal-31.7.85, pp. 3-6)
-Il-Ftehim fil-forma ta' skambju ta' ittri tal-15 ta' Lulju 1991 (ĠU C 215 tas-17.8.91, pp. 5-8)
In-Nota verbali tad-29 ta' April 1996 li ziedet lill-Isvizzera fil-mekkaniżmu tat-trasferiment mill-ġdid tat-tritju.

ulterjuri tar-relazzjonijiet bejn il-Komunità Ewropea għall-Energija Atomika u l-Kanada,

ADOTTA DIN ID-DEĊIŻJONI:

Artikolu Waħdieni

Il-Kummissjoni nġatat, b'dan, mandat biex tinnegozja mill-ġdid, skont id-direttivi li jinsabu fl-Anness, il-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea għall-Energija Atomika u l-Gvern tal-Kanada għall-kooperazzjoni fl-użi paċifiċi tal-enerġija atomika.

Magħmul fi Brussell,

*Għall-Kunsill
Il-President*

ANNES

Id-Direttivi tan-negozjar ghar-rinegozjar tal-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea għall-Energija Atomika (Euratom) u l-Gvern Kanadiż għall-kooperazzjoni fl-użi paċifiċi tal-enerġija atomika

Dan il-Ftehim għandu jkun ibbażat fuq id-dispożizzjonijiet tal-Ftehim eżistenti bejn il-Komunità Ewropea għall-Energija Atomika (Euratom), minn hawn 'il quddiem imsejja "il-Komunità", u l-Gvern Kanadiż għall-kooperazzjoni fl-użi paċifiċi tal-enerġija atomika, iffirmit fis-6 ta' Ottubru 1959. Bl-għan tas-simplifikazzjoni, ser jirrevoka d-dispożizzjonijiet li għadda żmienhom u jikkonsolida t-test prinċipali mal-Annessi tiegħu. Sabiex iwieġeb għall-iżviluppi l-aktar riċenti, bħat-tkabbir tal-Komunità, il-Ftehim il-ġdid għandu jinkludi wkoll dispożizzjonijiet addizzjonali, meqjusa bħala tal-akbar importanza mill-Istati Membri tal-UE kkonċernati u mill-Gvern Kanadiż.

1. Eżerċizzju ta' simplifikazzjoni

Il-hidma ewlenija tal-eżerċizzju ta' simplifikazzjoni tikkonsisti f'li ddahhal emendi fit-test prinċipali, taġġorna l-informazzjoni u tinkludi dispożizzjonijiet li għandhom l-għan li jtejb u l-fehim tat-test (pereżempju, iż-żieda ta' definizzjonijiet li jispjegaw termini bħal "il-Komunità" jew "l-awtorità rilevanti" eċċ.).

Fil-kuntest tat-tkabbir riċenti tal-Komunità kif ukoll minhabba l-iżviluppi kontinwi fil-kooperazzjoni bejn il-Komunità u l-Kanada, ċerti dispożizzjonijiet jehtiegu jitnehhew jew jiġu aġġornati, bħal:

- (a) L-enumerazzjoni tal-Istati Membri fil-Preambolu għandha titneħħa. Il-Ftehim eżistenti jirreferi b'mod ċar għall-pajjiżi fundaturi tal-Komunità. Fil-kuntest tat-tkabbir tal-Komunità, il-Ftehim il-ġdid għandu jneħħi r-referenzi għal pajjiżi partikolari, sakemm ma jkunux ta' importanza speċifika. Minflok għandu jirreferi għall-"Komunità u l-Istati Membri tagħha", meta mehtieg.
- (b) Ir-referenza ġenerali, fil-Preambolu, għall-programm kongunt tar-riċerka u tal-iżvilupp għandha tinbidel ma' referenza għall-ftehim ta' kooperazzjoni fir-riċerka ffirmit fl-1998.
- (c) Id-definizzjonijiet terminoloġiċi għandhom jiġu aġġornati skont il-htiega.
- (d) It-tul taż-żmien tal-Ftehim għandu jiġi revedut. Wara t-tul ta' żmien miftiehem (pereżempju għaxar snin), il-Ftehim għandu jiġi awtomatikament imġedded għall-perjodi addizzjonali indaqs. It-terminazzjoni minn kwalunkwe Parti għandha tkun possibbli wara perjodu inizjali, bi preavviż ta' sitt xhur lill-Parti l-oħra.
- (e) It-test għandu jiġi riorganizzat b'mod koerenti u li jista' jinqara, billi jingħataw titoli lill-Artikoli tal-Ftehim.
- (f) Għandu jiddahhal aċċenn esplicitu għat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea għall-Energija Atomika (minn hawn 'il quddiem it-"Trattat Euratom"), minflok ir-referenza eżistenti għat-"Trattat iffirmit f'Ruma".

(g) Il-Preambolu għandu jagħmel referenzi ċari għall-impenji tal-Komunità u tal-Kanada lejn:

- l-IAEA u l-ftehimiet rispettivi ta' salvagwardja
- it-Trattat ta' nonproliferazzjoni tal-Armi Nukleari
- il-Grupp tal-Fornituri Nukleari.
- Il-Ftehim bejn il-Kanada u l-Komunità Ewropea għall-Energija Atomika għall-kooperazzjoni fil-qasam tar-riċerka nukleari ffirmit fl-1998

(h) Il-Ftehim ma għandux jimpedixxi l-moviment hieles tal-materjal nukleari, tat-tagħmir u tat-teknoloġija fi ħdan il-Komunità.

(i) Il-Ftehim għandu jehtieġ li t-trasferimenti tal-materjal nukleari u l-forniment tas-servizzi rilevanti jsir bi prezzijiet relatati mas-suq u taħt kundizzjonijiet ġusti tas-suq.

2. Aġġornar tal-impenji internazzjonali taż-żewġ Partijiet

It-trasferimenti skont il-Ftehim għandhom ikunu soġġetti għall-kundizzjonijiet li ġejjin:

(a) Skopijiet paċifiċi u mhux esplosivi; kwalunkwe użu għar-riċerka u l-iżvilupp ta' kwalunkwe mezz nukleari esplosivi għandu jkun speċifikament eskluż;

(b) Il-materjal nukleari għandu jkun soġġett:

- (1) Fil-Komunità, għas-salvagwardji tal-Euratom skont it-Trattat tal-Euratom u għas-salvagwardji tal-AIEA skont il-ftehimiet ta' salvagwardja li ġejjin, kif rilevanti, u kif jistgħu jiġu riveduti u mibdula, sakemm tkun prevista kopertura kif mehtieġa mit-Trattat ta' Nonproliferazzjoni:
 - Il-Ftehim bejn l-Istati Membri mingħajr armi nukleari tal-Komunità, il-Komunità Ewropea għall-Energija Atomika u l-Aġenzija Internazzjonali għall-Energija Atomika, li daħal fis-seħh fil-21 ta' Frar 1977 (ippubblikat bħala INFCIRC/193)
 - Il-Ftehim bejn Franza, il-Komunità Ewropea għall-Energija Atomika u l-Aġenzija Internazzjonali għall-Energija Atomika, li daħal fis-seħh fit-12 ta' Settembru 1981 (ippubblikat bħala INFCIRC/290)
 - Il-Ftehim bejn ir-Renju Unit, il-Komunità Ewropea għall-Enerigija Atomika u l-Aġenzija Internazzjonali għall-Energija Atomika, li daħal fis-seħh fl-14 ta' Awwissu 1978 (ippubblikat bħala INFCIRC/263);

Issupplimentat bil-Protokolli Addizzjonali konklużi fit-22 ta' Settembru 1998 abbażi tad-dokument ippubblikat bħala INFCIRC/540 (Sistema ta' Salvagwardji Msahħa, Parti II) u li daħal fis-seħh fit-30 ta' April 2004.

- (2) Fil-Kanada, ghas-salvagwardji tal-AIEA skont il-Ftehim bejn il-Kanada u l-Agenzija Internazzjonali għall-Energija Atomika għall-Applikazzjoni ta' Salvagwardji b'konnessjoni mat-Trattat dwar in-Nonproliferazzjoni tal-Armi Nukleari, li daħal fis-seħh fit-21 ta' Frar 1972 (ippubblikat bħala INFCIRC/164); issupplimentat bi Protokoll Addizzjonali konkluz fl-24.9.1998 abbażi tad-dokument ippubblikat bħala INFCIRC/164/Add.1 (Sistema ta' Salvagwardji Msahħa, Parti II) u li daħal fis-seħh fit-8 ta' Settembru 2000.

(c) Fil-każ li l-applikazzjoni ta' kwalunkwe wieħed mill-Ftehimiet mal-IAEA imsemmija fis-subparagrafu b) tiġi sospiza jew terminata għal kwalunkwe raġuni fil-Komunità jew fil-Kanada, il-Parti rilevanti għandha tidhol fi ftehim mal-IAEA li jipprovdi għall-effettività u l-kopertura ekwivalenti għal dawk ipprovduti mill-ftehimiet ta' salvagwardji msemmija fid-dispożizzjonijiet (1) jew (2) tas-subparagrafu b) jew, jekk dan mhux possibbli,

- il-Komunità, sa fejn hi kkonċernata, għandha tapplika salvagwardji bbażati fuq is-sistema ta' Salvagwardji tal-Euratom, li jipprovdu għall-effettività u l-kopertura ekwivalenti għal dawk ipprovduti mill-ftehimiet ta' salvagwardji msemmija fid-dispożizzjoni (1) tas-subparagrafu b) jew, jekk dan mhux possibbli,

- il-Partijiet għandhom jidhlu f'arrangamenti għall-applikazzjoni ta' salvagwardji, li jipprovdu għall-effettività u l-kopertura ekwivalenti għal dawk ipprovduti mill-ftehimiet ta' salvagwardji msemmija fid-dispożizzjonijiet (1) jew (2) tas-subparagrafu b).

(d) L-applikazzjoni ta' miżuri tal-protezzjoni fiżika flivelli li jissodisfaw bħala minimu l-kriterji stipulati fl-Anness C għad-dokument INFCIRC/254/Rev.9/Parti 1 tal-IAEA (il-Linji gwida għat-Trasferimenti Nukleari) hekk kif jista' jiġi rivedut; flimkien ma' dan id-dokument, l-Istati Membri tal-Komunità, il-Kummissjoni Ewropea, fejn xieraq, u l-Kanada għandhom, meta japplikaw il-miżuri ta' protezzjoni fiżika, jirreferu għar-rakkomandazzjonijiet tad-dokument INFCIRC/225/Rev.4 kkoreġut tal-IAEA (Protezzjoni Fiżika tal-Materjal Nukleari) hekk kif jista' jiġi rivedut. It-trasport internazzjonali għandu jiġi soġġett għad-dispożizzjonijiet tal-Konvenzjoni Internazzjonali dwar il-Protezzjoni Fiżika tal-Materjal Nukleari (id-dokument INFCIRC/274/Rev.1 tal-IAEA), hekk kif jista' jiġi rivedut u, malajr kemm jista' jkun, għar-Regolamenti tal-IAEA għat-Trasport Sikur tal-Materjali Radjuattivi (L-Istandards tas-Sikurezza tal-IAEA Nru. tas-Serje TS-R-1, hekk kif jistgħu jiġu riveduti).

(e) Trasferimenti mill-ġdid ta' kwalunkwe oġġett soġġett għal dan il-Ftehim barra l-ġurisdizzjoni tal-Partijiet għandhom jitwettqu biss skont il-qafas tal-obbligi meħuda mill-Istati Membri individwali tal-Komunità u l-Kanada fi hdan il-grupp tal-pajjiżi nukleari fornituri magħrufa bħala l-Grupp tal-Fornituri Nukleari. B'mod partikolari, il-Linji Gwida tat-Trasferimenti Nukleari, kif stipulati fid-dokument INFCIRC/254/Rev.9/Parti 1, tal-IAEA u kif jista' jiġi rivedut, għandhom japplikaw għat-trasferimenti mill-ġdid ta' kwalunkwe oġġett soġġett għal dan il-Ftehim.

(f) It-trasferimenti mill-ġdid tat-tritju u tat-tagħmir jew tat-teknoloġija relatata mat-tritju 'l barra mit-territorji tal-Partijiet Kontraenti huma soġġetti għall-kunsens minn qabel u bil-miktub tal-Parti rilevanti.

(g) Il-Ftehim ma għandux jipperikola l-obbligi internazzjonali tal-Komunitajiet Ewropej skont l-Organizzazzjoni Dinija tal-Kummerċ.

3. Dhul ta' dispożizzjonijiet godda

- (a) It-trasferiment tat-teknoloġija jista' jiddaħhal sakemm l-ambitu tiegħu jkun limitat għall-oġġetti sustanzjali li għandhom jiġu miftehma bejn il-Partijiet.
- (b) L-inklużjoni tal-prinċipju tal-kontaminazzjoni⁸ mit-tagħmir trasferit u mit-tagħmir prodott mit-trasferiment tat-teknoloġija, sakemm l-ambitu ta' dan tal-aħħar ikun limitat għall-oġġetti sustanzjali, li għandhom jiġu miftehma bejn il-Partijiet.
- (c) L-inklużjoni tat-teknoloġija tat-trasferiment fil-Ftehim ser taffetwa diversi Artikoli, jiġifieri d-Definizzjonijiet, l-Ambitu tal-kooperazzjoni, it-trasferimenti internazzjonali, il-kummerċ tal-materjal nukleari.
- (d) L-inklużjoni ta' dispożizzjoni li tehtieg kunsens bil-miktub mingħand iż-żewġ Partijiet qabel l-arrikkiment ta' materjal nukleari 'l hemm minn 20 fil-mija fl-isotopu U 235 u għall-ipproċessar mill-ġdid ta' materjal nukleari bħal dan soġġett għall-Ftehim bejn il-Komunità u l-Gvern Kanadiż.
- (e) Regolazzjoni b'mod ċar tas-sitwazzjonijiet meta l-materjal nukleari, il-materjal, it-tagħmir u t-teknoloġija ma jkunux għadhom soġġetti għal dan il-Ftehim.
- (f) Jiġi żgurat li l-kooperazzjoni prevista f'dan il-Ftehim għandha tkun skont it-Trattat tal-Euratom u l-leġislazzjoni sekondarja tiegħu, kif ukoll skont il-ftehimiet internazzjonali li huma fis-seħh għall-Partijiet.
- (g) L-inklużjoni ta' klawsooli li jipprovdu l-proċeduri (konsultazzjoni u arbitraġġ) applikabbli f'każ ta' kwalunkwe tilwima li tinholq dwar l-interpretazzjoni jew l-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim.
- (h) L-inklużjoni ta' dispożizzjoni li tistabbilixxi l-arrangements amministrattivi.
- (i) L-inklużjoni ta' dispożizzjoni li tistipula l-azzjonijiet li għandhom jittiehdu f'każ ta' ksur tal-Ftehim. Skont il-gravità tal-ksur, il-kooperazzjoni tista' tiġi sospiza jew itterminata kollha jew parti minnha.
- (j) L-inklużjoni ta' dispożizzjoni dwar il-konsultazzjoni reċiproka relatata mat-twettiq tal-impenji skont dan il-Ftehim.
- (k) L-inklużjoni ta' dispożizzjoni għall-iskambju tal-informazzjoni u/jew il-kooperazzjoni fil-qafas tal-assistenza esterna fil-qasam tal-materji nukleari (l-Istrument ta' Kooperazzjoni dwar is-Sikurezza Nukleari, l-Istrument ta' Stabilità, l-Istrument ta' Assistenza Qabel l-Adeżjoni, u programmi oħra ta' kooperazzjoni).

⁸ Fil-kuntest tal-ftehimiet internazzjonali tal-Euratom, it-terminu "prinċipju tal-kontaminazzjoni" huwa użat sabiex jindika li l-prodotti sekondarji li jinholqu mill-użu tat-teknoloġija, tat-tagħmir jew tal-materjal trasferit skont il-ftehim, jitqiesu wkoll li jaqgħu fl-ambitu ta' dan il-Ftehim.